

Kwalificatiedossier Chauffeur

Versie: 2.1, vastgesteld 4 april 2023

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Opdrachtgever: Werkveldadviescommissie
Contactpersoon: Iris de Vrieze
Titel: Kwalificatiedossier Chauffeur
Datum: november 2023
Vertrouwelijkheid: openbaar
Status: Vastgesteld
Versie: 2.1
Auteurs: Werkgroep Incidentbestrijding
Projectleider: Marinus v/d Velde
Review:
Eindverantwoordelijk: Werkveldadviescommissie

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

Inhoud

Inleiding	4
Opbouw dossier	4
Samenhang kwaliteitsinstrumenten	4
Deel A Algemene informatie	5
A.1 Plaatsing van de functie binnen de brandweercontext.....	5
A.2 Positie van de functie.....	5
A.3 Complexiteit van de functie	5
Deel B Overzicht kerntaken	6
Deel C Competenties	7
Deel D Uitwerking kerntaken	9
Deel E Specificaties vakbekwaamheid	10
E.1 Instroomeisen functie.....	10
E.2 Vakbekwaam worden en blijven	10
Deel F Verantwoording	11
F.1 Totstandkoming	11
F.2 Procesinformatie	11
F.3 Brondocumenten.....	11
Bijlage 1 Namenlijst	12
Bijlage 2 Begrippen en afkortingen	13

Inleiding

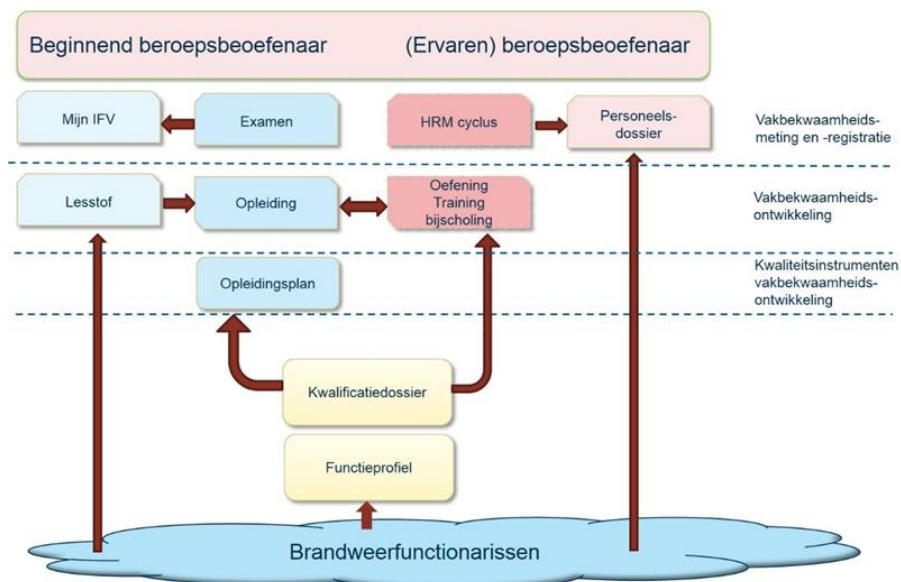
Opbouw dossier

Het kwalificatiedossier beschrijft op gestandaardiseerde wijze de functievereisten voor Chauffeur binnen de brandweer. De opbouw van het kwalificatiedossier ziet er als volgt uit:

- Deel A Algemene informatie over wat de functie typeert
- Deel B Beschrijving van kerntaken
- Deel C Beschrijving van competenties
- Deel D Uitwerking van de kerntaken in werkzaamheden en daaruit voortvloeiend de keuzes en dilemma's van de functie.
- Deel E Beschrijving van de specificaties van zowel de initiële als de blijvende vakbekwaamheid, evenals een beschrijving van het (instroom-) niveau.
- Deel F Verantwoording van de totstandkoming van het kwalificatiedossier als het benoemen waar de verantwoordelijkheid ligt voor het onderhouden van het kwalificatiedossier.

Samenhang kwaliteitsinstrumenten

Het kwalificatiedossier vormt de basis voor het onderwijs en de examinering. Een overzicht van kennis en vaardigheden is opgenomen in het opleidingsplan. Beoordelingscriteria zijn opgenomen in het examenplan. Onderstaand schema geeft deze samenhang weer.

Figuur 1 Repressieve functies

Deel A Algemene informatie

A.1 Plaatsing van de functie

De chauffeur zorgt ervoor dat een brandweervoertuig snel ter plaatse komt als er sprake is van een 'dringende taak'. Dat is het geval bij uitrukken naar brand(gevaar), (water)ongevallen, incidenten met gevaarlijke stoffen of overige incidenten, waarbij er redelijkerwijs verondersteld kan worden of de kans aanwezig is dat één of meer van de volgende omstandigheden zich voordoen:

- Een mens loopt acuut gevaar.
- Door uitbreiding ontstaat acuut gevaar voor de omgeving.
- Er ontstaat aanzienlijke maatschappelijke of milieuschade.

Als sprake is van een dringende taak zal het snel ter plaatse komen van het betreffende voertuig een cruciale rol spelen ten aanzien van de bestrijding van een incident. De chauffeur moet in dat geval gekwalificeerd zijn als chauffeur¹.

De chauffeur bestuurt het voertuig op een verantwoorde wijze en past daarbij de geldende wet- en regelgeving en de Brancherichtlijn optische en geluidssignalen brandweer toe. De chauffeur bestuurt een voertuig in de categorie licht (rijbewijs A-B) of zwaar (rijbewijs C-D), al dan niet in combinatie met een aanhanger (rijbewijs E).

De chauffeur is in dienst van de brandweer en/of Veiligheidsregio. De functie Chauffeur wordt veelal gecombineerd met een andere operationele functie.

A.2 Positie van de functie

De rol van chauffeur is uitvoerend van aard. De chauffeur wordt bij de uitvoering van de functie bij het besturen van zware voertuigen over het algemeen aangestuurd door een leidinggevende; bij lichte voertuigen functioneert de chauffeur over het algemeen zelfstandig. De chauffeur is tijdens de uitvoering van zijn functie zelf (juridisch) aansprakelijk voor de wijze waarop er als bestuurder wordt deelgenomen aan het verkeer.

A.3 Complexiteit van de functie

De functie wordt in wisselende, van tevoren niet bekende situaties uitgevoerd. Binnen de kaders van wet- en regelgeving, met name Richtinggevend kader en Brancherichtlijn optische en geluidssignalen, zal de chauffeur creatief moeten zijn om het beoogde resultaat, ervoor zorgen dat het brandweervoertuig veilig op de plaats incident aankomt, te behalen.

---

¹ Brancherichtlijn Optische en geluidssignalen, 2017, versie 1.1, pag 7

Deel B Overzicht kerntaken

Kerntaak 1	Uitrukken naar het incident
De chauffeur zorgt ervoor dat hij/zij met het voertuig veilig, vloeiend, voorspelbaar, verantwoord en vlot op de plaats van het incident aankomt. De chauffeur plaatst het voertuig op de (aangegeven) opstelplaats en creëert een veilige situatie rondom het voertuig.	
Kerntaak 2	Uitruk gereed maken na het incident
De chauffeur ruimt de materialen op, al dan niet samen met leden van zijn/haar eenheid. De chauffeur zorgt er na terugkomst op de kazerne voor dat het voertuig weer uitruk gereed is. De chauffeur werkt mee aan nazorg, evaluatie en eventueel benodigde registratie.	

Deel C Competenties

De volgende competenties zijn van toepassing voor de functie van Chauffeur;

- Stressbestendigheid
- Verantwoordelijkheid
- Analytisch vermogen
- Omgevingsbewustzijn
- Besluitvaardigheid

Competentie: **Stressbestendigheid**

Blijft onder tijdsdruk, hoge werkdruk en bemoeilijkende omstandigheden adequaat functioneren bij bijvoorbeeld tegenslag, teleurstelling).

Niveau C: Voorbeeld zijn

- Geeft bij tijdsdruk of tegenslag weloverwogen prioriteit aan aspecten van het eigen werk en blijft doeltreffend handelen.
- Is een voorbeeld voor anderen door rustig en adequaat optreden.
- Ziet het betrekkelijke in van tegenwerpingen en laat zich hierdoor niet meeslepen in emotionele meningsverschillen.
- Bewaart de kalmte wanneer de situatie uit de hand dreigt te lopen.
- Toont zich niet snel gespannen op het werk.

Competentie: **Omgevingsbewustzijn**

Is zich bewust van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren. Speelt in op deze ontwikkelingen en vertaalt deze naar het eigen werkgebied.

Niveau D: Eigen afdeling

- Houdt zich op de hoogte van wat er om hem/haar heen plaatsvindt.
- Is op de hoogte van interne ontwikkelingen.
- Praat met collega's over voor het eigen werk relevante ontwikkelingen.
- Betreft relevante ontwikkelingen in het eigen werk.

Competentie: **Analytisch vermogen**

Signaleert problemen; herkent belangrijke informatie; legt verbanden tussen gegevens. Spoort mogelijke oorzaken van problemen op; zoekt ter zake doende gegevens.

Niveau C: Overzicht houden

- Doorziet de kern van problemen.
- Onderscheidt hoofd- en bijzaken in een probleem.
- Geeft aan welke informatie ontbreekt om tot een goede analyse te komen.
- Trekt gegronde conclusies uit beschikbare informatie.

Competentie: Verantwoordelijkheid

Komt gemaakte afspraken na en accepteert de gevolgen die voortvloeien uit het eigen handelen.

Niveau C: Signaleren

- Signaleert wanneer afspraken niet worden nagekomen.
- Signaleert wanneer er geen heldere afspraken zijn gemaakt.
- Neemt zelf verantwoordelijkheid wanneer het eigen handelen niet goed uitpakt.
- Maakt zaken bespreekbaar als consequenties ongunstiger uitvallen dan voorzien.

Competentie: Besluitvaardigheid

Selecteert één te volgen verantwoorde strategie voor zichzelf (en anderen), ondanks onvolledigheid in kennis van alternatieven en van hun risico's.

Niveau C: Afwegen

- Neemt beargumenteerd een beslissing.
- Weegt feiten tegen elkaar af, besluit op basis van deze feiten en houdt rekening met de gevolgen daarvan.
- Neemt besluiten in minder bekende situaties en neemt doordachte besluiten die collega's of klanten kunnen betreffen.
- Maakt vlot afwegingen en hakt knopen door.

Deel D Uitwerking kerntaken

Kerntaak 1	Uitrukken naar het incident
1.1	Werkzaamheden
1.1.1	rijdt veilig, verantwoord, voorspelbaar, verantwoord en zo nodig vlot met het voertuig naar het incident, zowel met als zonder optische en geluidssignalen
1.1.2	bedient specifieke instrumentaria, waaronder communicatiemiddelen en de optische en geluidssignalen
1.1.3	beheerst het voertuig en past rijtechnieken toe
1.1.4	past de rijtaakgerelateerde regelgeving (brancherichtlijnen) toe bij het rijden met het voertuig
1.1.5	gaat verantwoord om met de vrijstellingen
1.1.6	past richtlijnen voor incidentmanagement waar mogelijk toe
1.1.7	anticipeert op het verkeer en herkent en vermijdt risico's
1.1.8	bereidt zich mentaal voor.
1.2	Keuzes en dilemma's
1.2.1	De chauffeur maakt een afweging tussen het belang van vlot ter plaatse komen en veilige verkeersdeelname (toepassing 5 V's).
1.2.2	De chauffeur ervaart door bepaalde verkeerssituaties mentale druk en moet deze druk zien te reguleren (rustig blijven tegenover stress).
1.2.3	De chauffeur maakt de afweging tussen de keuze voor een veilige opstelplaats en de inzetbaarheid van de middelen op het voertuig.

Kerntaak 2	Uitruk gereed maken na het incident
2.1	Werkzaamheden
2.1.1	rijdt terug naar de uitruklocatie
2.1.2	maakt, indien van toepassing samen met de brandweereenheid, het ingezette voertuig weer inzet gereed, zo nodig door het voertuig en de bepakking te reinigen, en meldt eventuele schades en tekortkomingen
2.1.3	neemt met de ploegleden deel aan een evaluatiegesprek over de inzet
2.1.4	neemt, na een traumatische ervaring, deel aan een nazorgtraject
2.1.5	werkt mee aan eventueel benodigde registratie
2.2	Keuzes en dilemma's
2.2.1	De chauffeur moet deelnemen aan het nazorgtraject terwijl de chauffeur hier zelf geen behoefte aan heeft
2.2.2	De chauffeur maakt de afweging tussen de keuze om het voertuig uitruk gereed te maken of dit niet te doen vanwege een andere prioriteitsstelling.
2.2.3	De chauffeur maakt de afweging schade en tekortkomingen niet (meteen) te melden vanwege een andere prioriteitsstelling.

Deel E Specificaties vakbekwaamheid

E.1 Instroomeisen functie

De uitoefening van de functie Chauffeur bevindt zich op mbo 2- niveau voor de functie is minimaal vereist:

- > aantoonbaar mbo 2 - werk- en denkniveau
- > een geldig rijbewijs B of C, afhankelijk van het soort voertuig waarin de proeve van bekwaamheid is afgelegd
- > de proeve van bekwaamheid voor de functie Chauffeur afgesloten met een voldoende resultaat.

Het praktijkgedeelte van de proeve van bekwaamheid wordt afgenomen in een voertuig van de categorie licht (B) of zwaar (C).

E.2 Vakbekwaam worden en blijven

De vakbekwaamheid wordt geborgd door middel van opleiden, examineren, bijscholen, trainen en oefenen. In deel C is per competentie die hoort bij de functie Chauffeur beschreven wat verstaan wordt onder het geldende niveau voor de inzetbaarheid in de functie. In het kader van 'vakbekwaam worden' en 'vakbekwaam blijven' kan die vakbekwaamheid worden opgedaan dan wel onderhouden.

De invulling van het programma voor vakbekwaam blijven voor chauffeur is de verantwoordelijkheid van de werkgever op basis van de vigerende branchestandaard. De chauffeur is verantwoordelijk voor deelname hieraan. Indien de chauffeur aanvullende behoeften heeft ten aanzien van de vakbekwaamheid dan geeft de chauffeur dit aan bij de werkgever.

Hieronder wordt ook verstaan dat uitsluitend in de voertuigcategorie wordt gereden waarvoor de proeve van bekwaamheid is afgelegd. Uitzondering hierop is de categorie zwaar ook geldig is voor licht.

De werkgever maakt gebruik van de landelijke standaarden blijvende vakbekwaamheid.

Deel F Verantwoording

F.1 Totstandkoming

De werkgroep Incidentbestrijding heeft zich, gevoed door input van experts uit het werkveld en het NIPV, een gezamenlijk beeld gevormd van de huidige taken en werkzaamheden van de functie Chauffeur. Op basis van de gevoerde discussies binnen de werkgroep en met relevante netwerkpartners daarbuiten is deze herziene versie van het kwalificatiedossier Chauffeur ontstaan. Deze versie is vervolgens opnieuw voorgelegd aan experts uit het werkveld. Na verwerking van de opmerkingen en afsluitend overleg heeft de werkgroep de definitieve versie geaccordeerd. Het resultaat hiervan is hetgeen nu voor u ligt en is aangeboden aan de opdrachtgever, de Werkveldadviescommissie.

F.2 Procesinformatie

Procesinformatie	
Herzien door:	Werkgroep Incidentbestrijding
Onder regie van:	Werkveldadviescommissie
Vastgesteld door:	WVA: 22 november 2023 RCDV: 26 januari 2024 Veiligheidsberaad: 18 maart 2024
Versie:	2.1
Reden voor evt. wijziging kwalificatiedossier	Periodiek onderhoud in opdracht van de WVA
Verantwoordelijkheid beheer en onderhoud	De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en onderhouden van de kwalificatiedossiers voor functionarissen werkzaam binnen de organisatie van de brandweezorg en de crisisbeheersing is belegd bij de Werkveldadviescommissie.

F.3 Brondocumenten

Bij de totstandkoming van dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van onderstaande bronnen:

- > Referentiekader Regionaal Crisisplan (IFV, 2016);
- > <https://www.mboraad.nl/begrippenlijst>
- > [Competentiewoordenboek, BuitenhekPlus en Leeuwendaal](#) (2012)
- > HR 21, VNG (BuitenhekPlus en Leeuwendaal)

Bijlage 1 Namenlijst

Naam	Organisatie
Marinus van de Velde	WVA, Veiligheidsregio Fryslan
Jeroen Louwes	Werkgroep Incidentbestrijding, Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Tanja Guyken	NIPV/COVB, decaan Incidentbestrijding
Hermien Vleems	NIPV/COVB, onderwijkskundige

Bijlage 2 Begrippen en afkortingen

Begrip	Omschrijving
Kwalificatiedossier	Set van verschillende kerntaken, werkprocessen en competenties die samen een opleiding vormgeven en waar een diploma aan vast hangt.
Kerntaak	Een kerntaak is een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar belang, omvang (tijdsbeslag of frequentie) of beide. Een kerntaak bestaat uit een geheel van inhoudelijk met elkaar samenhangende werkprocessen, kenmerkend voor de beroepsuitoefening. Een kwalificatiedossier heeft een beperkt aantal kerntaken. Alle kerntaken samen beschrijven de essentie van de beroepsuitoefening van de betreffende beroepsgroep.
Competentie	Het geheel van kennis, vaardigheden en attitudes om in een bepaalde beroepssituatie adequaat te functioneren.